

NAŠ ČAS

MARKO KREMŽAR

Že dolgo vemo, da je večina evropskih narodov na poti izumiranja. Vemo tudi, da je vsakemu mogoče to pot zapustiti, ker se sleherna iskra življenja lahko ponovno razplamti v plamen. Redkeje pa se morda zamislimo ob statističnem podatku, da smo Slovenci že nekaj desetletij na tej žalostni poti, in sicer po lastni odločitvi. Ni nam bila usojena. Izbrali smo jo sami, se zanjo dan za dnevno znova odločamo, a jo prav lahko, če le hočemo, spet zapustimo in prestopimo na pot življenja.

Slovenci smo stopili na pot odmiranja pred leti, ko so se nekateri rojaki pustili zapeljati kruti ideologiji sovražstva. Z uničevanjem domačih idejnih in političnih nasprotnikov so si skušali zagotoviti imetje, oblast in raj na zemlji. Umori rojakov so bili najprej selektivni in nato množični. Na naši demografski piramidi so povzročili globok vdor, ki nas spremlja kot viden znak tedanjih zločinov vse do današnjih dni. A to je bil le pričetek.

Na varljivi poti do obljubljenega blaginje niso predstavljali ovire, komunistični eliti in družbi, ki ji je sledila, le zaznamovani člani takratnih generacij. Te je bilo mogoče likvidirati in zagrebati v jarke, jame in rove z enim samim revolucionarnim posegom, ali pa jih z montiranimi procesi in naščuvanim javnim mnenjem družbeno osamiti. Pojavljala pa so se nova življenja, ki bi lahko zapolnila nastalo vrzel. A ker bi morali s temi, šene rojenimi rojaki, deliti nekaj imetja, nekaj svobode, nekaj materialnega ugodja, je bilo treba prepričevati očete in mamice, hkrati pa ustvarjati javno mnenje, da so tudi ti otročiči nov, prikriti sovražnik svobode in blaginje, ki ga je treba likvidirati. Tako se je pričel uveljavljati tudi v našem narodu množični egoizem, ki je z državno podporo in s trgovinsko propagando zapeljal velik del rojakov na pot tihega genocida nerojenih otrok. Ta sistematični, tihi poboj, ki ima tudi v ostali Evropi razsežnost kužne epidemije, ni ustvaril na naši demografski piramidi nikakršne vidne zareze, pričel je krčiti njeno osnovo in iz piramide ustvaril žaro. To je podoba družbe in naroda, ki se odpoveduje prihodnosti.

A življenje je dinamično in človek lahko zamenja smer, če spozna, da je na poti zašel in izgubil smer. Sedanja kriza, ki jo doživlja Evropa, opozarja, da imetje, denar in celo država ne predstavljajo za človeka popolne varnosti. Spominja nas, da so med nami cele generacije, morda zapeljane, a vendarle svobodno, darovale življenja otrok mitu varnosti, svobodnosti in neodgovorne blaginje. Olajševanja splavov, kakor nekoč likvidacija nasprotnikov, je pri nas res še vedno državna politika, a kakor je bil vsak umor nasprotnika, je tudi vsak splav nerojenega vendarle osebna odločitev. Tudi pri odločitvi za življenje ne bo drugače.

Zdaj, ko se rojaki v domovini kot množica nemočni zavzemajo za svoje materialne pravice, katere naj bi si bili osvojili po nekem nepisanem zakonu zgodovine, bodo morda spoznali, da so zaverovani v svoje ugodje odrekli lastnim otrokom osnovno naravno pravico, pravico do življenja. Morda se bomo zdaj, kot narod ponovno zavedli dragocene pomembnosti družine, ki je po naravi vir življenja pa tudi varnosti, blaginje in veselja. Morda nam prav kriza pomaga spoznati zablodo in z zaupanjem stopiti na drugo pot.

Če resnično hočemo, da slovenski narod ohrani in utrdi svoje mesto v srcu Evrope, se mora to pokazati v konkretnih odločitvah posamičnih oseb, žena in mož pa tudi mladih rojakov in rojakinj. Odločitev za življenje zaznamuje človeka in prej ali slej vso družbo, z veseljem in optimizmom. Vsaka slovenska družina naj bi z veseljem in zaupanjem postala dom vsaj petih otrok, kot je bilo to rečeno, ne dolgo tega, na zborovanju na Otočcu. Država pa naj pomaga, da bo staršem ta odločitev olajšana. Ta temeljna odločitev ni kolektivna, je osebna, kot je osebna ljubezen, kot je osebni pogum, kot je osebna velikodušnost. Ni vedno lahka, a je vedno osrečujoča.

Ko bomo ponovno pogumno stopili na pot življenja, bomo spoznali, da imamo kot družine in kot narod prihodnost, za katero se splača živeti, vztrajati in z zaupanjem sejati. A časa ni dosti. Naš čas je danes!

Pahor je prisegel

Borut Pahor je na slavnostni seji državnega zbora v soboto, 22. decembra prisegel kot četrti predsednik republike v samostojni Sloveniji. V nedeljo 23. pa je nastopil svoj petletni mandat in prevzel posle od predhodnika Danila Türka.

Pahor je v skladu z ustavo zaprisegel z besedami: »Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.«

V govoru po prisegi je Pahor napovedal, da si bo v okviru svojih pooblastil prizadeval, da politika čim bolj enotno predstavi načrte za izhod iz krize. Bistvo dogovora med vlado in opozicijo so po njegovih besedah ukrepi za izhod iz krize, ki potrebujejo široko politično podporo ter dialog in razumevanje socialnih partnerjev. Ko je najtežje, smo najboljši. Ko smo enotni, smo večji in smo močnejši, je dejal Pahor in dodal, da je tisto, kar zdaj potrebujemo, občutek, da delamo skupaj za skupno. »Ali bomo uspeli vsi ali bomo poraženi vsi,« je dejal.

Slavnostne seje s prisego so se med drugimi udeležili tudi dosedanji predsednik republike Danilo Türk, premier Janez Janša, predsednik Slovenske škofovske konference nadškof metropolit Anton Stres, predsednik DS Mitja Bervar, predsednik ustavnega sodišča Ernest Petrič, predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša, bivši predsedniki DZ ter drugi najvišji predstavniki političnega in družbene-



ga življenja ter diplomatski zbor.

Pahor je bil za predsednika izvoljen 2. decembra v drugem krogu predsedniških volitev, ko mu je podpora izreklo dobrih 67 odstotkov volivcev, njegovemu protikandidatu in predhodniku Danilu Türku pa dobrih 32 odstotkov. Pahor bo najmlajši predsednik države doslej.

Po slovenski ustavni ureditvi predsednik repu-

blike predstavlja Slovenijo in je vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil, sicer pa so njegove pristojnosti omejene. Med njegovimi pristojnostmi so razpisovanje volitev v državni zbor, razglašanje zakonov, postavljanje in odpoklic veleposlanikov ter odločanje o pomilostitvah. Ustava predsedniku republike poleg tega daje predlagalno funkcijo v primeru imenovanja predsednika vlade, ustavnih sodnikov in sodnega sveta.

Novoizvoljeni predsednik je poklicno politično pot začel leta 1990 kot delegat tedanje Skupščine Republike Slovenije. Leta 1992, 1996 in 2000 je bil izvoljen za poslanca DZ. V letih 1996 in 1997 je bil podpredsednik, v mandatu 2000-2004 pa predsednik DZ.

Medtem je bil leta 1997 izvoljen za predsednika takratne Združene liste socialnih demokratov, sedanje SD, ki jo je vodil vse do letos. Še pred koncem mandata DZ, junija 2004, pa so ga volivci s prednostnimi glasovi izvolili za poslanca v Evropskem parlamentu.

Dan samostojnosti in enotnosti

V Sloveniji so praznovali dan samostojnosti in enotnosti. 26. decembra 1990 je bil namreč uradno razglašen izid plebiscita, na katerem se je 88,5 odstotka vseh volivcev odločilo za samostojno Slovenijo.

Plebiscit o samostojni Sloveniji je bil tri dni prej, 23. decembra 1990. Na njem je na plebiscitno vprašanje, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država, od 93,2 odstotka udeležnih volivcev okoli 95 odstotkov volivcev odgovorilo pritrdilno, to je 88,5 odstotka vseh volivcev.

Praznik se je najprej imenoval dan samostojnosti, leta 2005 pa je državni zbor sprejel novelo zakona o praznikih in dela prostih dnevih, ki je dan samostojnosti preimenovala v dan samostojnosti in enotnosti. S spremembo imena naj bi poudarili enotnost državljanov, ki so se na plebiscitu odločili za samostojnost.

Na podlagi plebiscitne odločitve za samostojno Slovenijo je slovenska skupščina 25. junija 1991 uzakonila Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracijo o neodvisnosti in tako postavila formalni temelj slovenski samostojnosti.

Osamosvojitve Slovenije je poskušala s silo zatreti Jugoslovanska ljudska armada (JLA), v bran novoustanovljeni državi pa so se postavile slovenske oborožene sile – Teritorialna obramba (TO) in slovenska policija. Oboroženi spopadi so se začeli 27. junija.

Slovenska vojska in policija sta v nekaj dneh ustavili oklepne enote JLA-ja, spet zasedli mejne prehode, jugoslovansko vojsko na slovenskih tleh pa blokirali v vojašnicah. Spopadi so se končali 3. julija in enote JLA-ja, ki so bile na bojnih položajih, so se začele umikati v vojašnice.

Na začetku julija 1991 so se po posredovanju Evropske skupnosti na Brionih začela pogajanja med Slovenijo, Hrvaško in Jugoslavijo. Podpisana je bila t. i. Brionska deklaracija, ki jo je 10. julija potrdila tudi slovenska skupščina.

Z njo je Slovenija sicer uradno za tri mesece zamrznila osamosvajanje, dejansko pa je le še pospešila njegovo izvajanje. Prve države so medtem že priznale samostojno Slovenijo, 15. januarja 1992 je slovensko državo priznala večina članic Evropske skupnosti, 22. maja 1992 je postala tudi 176. članica Organizacije Združenih narodov (OZN).

Letošnja osrednja državna slovesnost je bila v soboto, 22. decembra v Cankarjevem domu. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade Janez Janša, ki je poudaril, da gre zdaj za Slovenijo, vpeto v evropsko prihodnost.

Priznanja za slovenstvo

Na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je 19. decembra potekala podelitev priznanj posameznikom, ki so zaslužni za pomembno delo na področju ohranjanja slovenstva ter za izkazano skrb slovenskim rojakom v zamejstvu in po svetu.

Ministrica Ljudmila Novak je ob podelitvi dejala, da je biti Slovenec v Sloveniji povsem logično, ohranjanje slovenstva daleč od domovine pa ni tako enostavno. »Ko jih obiskujem, vidim, kako se trudijo, da govorijo slovensko, se pogosto opravičijo, ker več ne znajo, kako jim je hudo, ker njihovi otroci ne znajo več slovenskega jezika in si želijo slovenski del prenesti na svoje potomce.« Za to so po njenih nalogah v veliki meri zaslužne organizacije v Sloveniji, ki skrbijo za stik z rojaki po svetu in da so ti v domovini dobrodošli. Na drugi strani so tu tudi predstavniki medijev, novinarji, ki skrbijo, da so rojaki po svetu in v zamejstvu seznanjeni z dogajanjem v domovini. Poleg tega pa mediji prenašajo tudi informacije o življenju in delovanju izseljenskih narodnih skupnosti in manjšin v zamejstvu. Ministrica se je obojim zahvalila ter jim v ta namen podelila zahvalna priznanja.

Priznanja so prejeli predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič, glavni tajnik Slovenske izseljenske matice Janez Rogelj, generalni tajnik Izseljenskega društva Slovenija v svetu Boštjan Kocmur, ravnatelj Rafaelove družbe Lenart Rihar. Poleg njih še novinarska poročevalka za RTV Slovenija iz Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine Mirjam Muženič, novinarski poročevalec za RTV Slovenija iz Zvezne dežele Koroške Lojze Kos, voditelj oddaj za Slovence v Italiji na Televiziji Koper Igor Malalan, sodelavec uredništva za Slovence po svetu revije za Slovence po svetu ter zunanji avtorski sodelavec Radia Slovenija Ivan Merljak ter urednik oddaje Slovincem po svetu in v domovini na Radiu Ognjišče Matjaž Merljak.

NOV POGLED NA POLPRETEKLOST

Zamolčana in skrita kultura

V času komunizma so v NUK-u sporne knjige skrivali. Dela zamolčananih avtorjev in periodiko, ki je govorila o temah, prepovedanih v domovini, je povojna oblast hranila v posebnem fondu.

Letos, ob mednarodnem dnevu



Okrogla miza »Prezrte besede«

človekovih pravic so na okrogli mizi **Prezrte besede**, ki jo je organiziral Študijski center za narodno spravo, udeleženci spregovorili o preganjanjih in prezrtih slovenskih literatih, ki so med drugo svetovno vojno in po njej ustvarjali onkraj slovenskih meja, njihova dela pa so bila v naslednjih desetletjih bralcem v domovini težko dostopna ali nedostopna.

Publicistka Alenka Puhar je izpostavila primer knjige Dachau iz leta 1967 avtorja Janeza Lenza, ki je izšla v Celovcu in v nekdanji Jugoslaviji ni bila dostopna. Morda zato, ker je bila izdana na drugi strani meje ali ker je bil njen avtor duhovnik, še danes pa



Mag. Rozina Švent

je zelo težko priti do nje, je dejala Puharjeva. Knjiga je ena od tistih, ki so bile pri Narodni in univerzitetni knjižnici uvrščene v tako imenovani D-fond, v katerega je takratna oblast uvrstila določen segment tiska in literature, ki je bil sprejemljiv le pod posebnimi pogoji in so ga lahko prebirale samo določene osebe.

Dr. Rozina Švent, do leta 2009 vodja zbirke tiskov Slovencev zunaj meja Republike Slovenije, ki je izšla iz nekdanjega D-fonda, je o D-fondu, katerega predhodnik je začel nastajati takoj po drugi svetovni vojni, povedala, da so vanj uvrščali gradivo, ki je bilo zaradi razlogov ne-

sprejemljivosti izločeno iz rednega fonda ali pa niso vedeli, kam bi ga uvrstili. Takoj po letu 1945 je NUK dobil nalogo, da zbira vso sloveniko, to je gradivo, ki je bilo natisnjeno v Sloveniji, zunaj Slovenije, govori o Sloveniji ali pa je njen avtor Slovenec.

»V poštev je tako prišel tudi ves tisk, ki je nastajal v begunskih taboriščih v Avstriji in Italiji, po preseljevanju beguncev v čezmorske države pa tudi v teh državah, največ v Argentini,« je povedala Šventova. Takratni zakon o tisku je prepovedoval razširjanje tiska, ki je bil sovražno nastrojen do Jugoslavije, zato se je v tej kategoriji znašel ves emigrantski tisk. Velik del tega tiska so predstavljali publicistično delovanje, verski tisk in leposlovje, pravi Šventova. Leta 1978 je iz fonda nastal tako imenovani D-fond, ki je bil sprva v omari v direktorjevi pisarni, od tod tudi ime, danes je zbirka tiskov Slovencev zunaj meja Republike Slovenije.

»Gradivo je Narodna in univerzitetna knjižnica dobivala na vse mogoče načine. Največ kar po uradni poti, tako da je knjižnica napisala posebno vlogo na Republiški sekretariat za notranje zadeve, tam so potem napisali spremni dopis in ga poslali v Beograd. Ko je prišla iz Beograda potrjena vloga nazaj, smo prek uradnih uvoznikov dobivali publikacije iz tujine,« je potek pridobivanja gradiva, ki je imel poseben status, razložila Šventova. NUK je do materiala prihajal tudi z zamenjavo z zamejskimi knjižnicami, veliko ga je prišlo iz fonda iz RSNZ-ja, kjer so gradivo zbirali in obdelovali, ljudje pa so gradivo tudi sami pošiljali, kot na primer dr. Tine Debeljak, ali pa ga prinašali s potovanj po svetu. Ob tem je zanimiv primer pisatelja Vitomila Zupana, ki svojih rokopisov in korespondence ni želel nameniti NUK-u, ampak je rajz izbral Mestni zgodovinski arhiv.

Vso literaturo, ki je prišla čez mejo, je sicer pregledal RSNZ, potem ko so ga o njej obvestili cariniki, ki so naleteli nanjo, je dejala Šventova. Oblast je najbolj motilo, da je bilo v gradivu in periodiki veliko govora o povojnih pobojih, saj se o tem v Sloveniji ni govorilo.

Zanimanje javnosti za enote, shranjene v D-fondu, je po besedah Šventove z leti precej naraslo. »Leta

1978, ko sem prišla v NUK, smo imeli devet uporabnikov, ki so pregledali 17 enot gradiva, leta 2009 pa je bilo 250 uporabnikov, ki so si izposodili 1000 enot gradiva.«

Literarni zgodovinar in književnik France Pibernik, ki se že desetletja ukvarja s tako imenovanimi zamolčananimi slovenskimi avtorji, je dejal, da je bilo sprva težko priti do gradiva. »Vrata so se odpirala počasi.« Pibernik poudarja, da je pomembna razlika med nekaterimi avtorji, ki so ustvarjali v tujini, in tistimi, ki so se v slovenski besedi izražali zunaj nje. Če so prvi, 21 med vojno in po njej pobitih je Pibernik obravnaval v svoji antologiji Jutro pozabljenih, za vedno umolknili, so emigrantski avtorji po vojni delovali naprej, izdajali svoja dela.



Literarni zgodovinar in književnik France Pibernik

»Prednost sem dajal domačim avtorjem, tu pa je posebna težava zamolčanost,« je dejal Pibernik, ki je sicer zelo veliko svoje delovne pozornosti namenil Francetu Balantiču in Ivanu Hribovšču. O drugem je dejal, da do leta 1965, ko je v Argentini izšla njegova pesniška zbirka, praktično ni obstajal. Prav priključje zamolčananih avtorjev v življenje je po besedah Pibernika glavni motiv za to, da jih je uvrstil v antologijo Jutro pozabljenih. Z zamolčananimi slovenskimi avtorji se je Pibernik prvič srečal leta 1957, ko je prebiral neko argentinsko revijo, že naslednje leto, ob obisku bratovega groba v Lienzu, pa si je naročil knjige zamejskih avtorjev v Slovenijo, pri čemer so oblasti vse pošiljke preverile.

Dr. Rozina Švent je opozorila, da je celotna kulturna dediščina, ki spada v sloveniko, po svetu izredno ogrožena. »Danes nimamo evidence, kje gradivo je, in tukaj se dela ogromna škoda. Ravno pri izseljenškem gradivu ugotavljamo, da je lahko varno shranjeno le v domovini,« je dodala.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Leto začnemo z nasproujočimi občutki: malo strahu, nekoliko upanja. Ta naša blažena Argentina je res dežela, kjer je vse mogoče. In v letu 2013 se bo odločilo, kakšno pot bomo končno ubrali.

Kdo je kriv? Ena izmed značilnosti sedanje vlade je ta, da se ob vsakem nevesočnem dogodku, ki prizadane mirno življenje državljanov, ne sprašuje po vzrokih, temveč vedno išče le krivce - ki so seveda neizbežno iz vrst opozicije. Takoj po manifestaciji upornih sindikatov na majski trg (ni bila preveč množična), ko je že po državi zagorelo. Kot v groznem letu 2001 so se vrstili napadi na veleblagovnice in tudi manjše trgovine. Začelo se je v patagonskem rajju, v Bariloachah. Množica je napadla in okradla veletrgovine. Seveda (kot je ob tem običajno), se niso vrgli toliko na živila, kot na televizorje in ostalo elektroniko. Takoj za tem so sledili Rosario, Campana, buenosaireško predmestje ... Metodologija je bila povsod podobna: napad, oropanje in pobeg. Policija sprva ni nastopila. Ni bilo ukaza; ni bilo dovolj osebja ne orožja. Vlada je bila presenečena. Ni pa bil presenečen bariloški župan, ki je že tri tedne prej opozarjal, prosil in rotil, da bi mu poslali denar za »božične pakete«, da bi ogenj pogasili v kali. Skupaj je bilo po vsej državi oropanih kakih 300 trgovin, v 40 različnih mestih. In štiri smrtne žrtve v Rosariu. Ko je policija končno nastopila, je aretirala stotine napadalcev. Potem je tudi po stanovanjih iskala ukradene stvari. A bilo je prepozno. Jasno je, da je »pravljica o uspehu« izmišljena zgodba, in da vlada ne more zagotoviti minimalnega mirnega sožitja. Kaj narediti? Poiskati krivca! Takoj sta kar dva ministra obtožila glavne tajnike vseh treh upornih sindikalnih združenj, da so organizirali napade. Kljub hudi vladni propagandi, je le malo ljudi temu verjelo. Odziv obtoženih pa je bil silen. Moyano je celo sodno tožil šefa kabineta vlade (Abal Medina) zaradi lažne obtožbe brez dokazov.

Kje je vzrok? Res je, da so bili napadi organizirani, ali vsaj, da je bila za njimi skrita roka. Moyano je celo trdil, da je napade podpihovala vlada sama, da se prikaže kot žrtev nestrpnosti. Ni najbolj vredna razlaga, a je tudi ni za zavreči. Na splošno pa opazovalci menijo, da je glavni vzrok težko socialno stanje, v katerem se nahajajo široke plasti prebivalstva. Vladne številke o revščini slonijo na podatkih vladnega ura-

da za statistike (INDEC). Njegove ugotovitve zanikajo vsi resni privatno zavodi, s katoliško Cerkvijo na čelu. V nekaterih predelih je beda izredna. Zato je tudi zanimiv primer mesta, kjer se je ogenj spočel: Bariloche. Govorijo o dveh mestih: nižjem, dobro stoječem; in višjem, revnim, polnim brezposelnih, čilskih priseljencev, podvrženim nasilju in mamilom. Zanimiva je bila ob tem izjava bariloškega škofa: »Naj nam plame (televizorji) in celularji ne zameglijo razumnosti: v Bariloachah so hude potrebe, je revščina in izključitev (marginalizacija)«. Pri tem je mnogo vladne krivde, ne le zaradi gospodarskih in socialnih okoliščin, temveč tudi zaradi kaotičnih socialnih podpor, katerih temelj je klientelizem, navajanje na brezdelje in izkoriščanje nevednosti in bede. Kolikokrat »vaški mogotci« (punteros) obdržijo velik del podpore za svoj žep. In ko ni več podpore, oni sami povzročajo nered in izgredo, da zagotovijo svoje koristi. Odpovedal je celoten izprijeni sistem, ki ne spoštuje ne zakonov ne človeka.

Nov poraz. V zadevi zakona o medijih gre vladi za nohte. Sodnik je v prvi instanci sicer odločil, da sta sporna člena zakona o medijih ustavna, a je sprejel pritožbo Clarina in postopek poslal v presojo zbornice. Vlada pa je zahtevala »per saltum«, da o tem takoj odloči vrhovno sodišče. To je zahtevalo vlade zavrnilo, pa še potrdilo, da do končne razzodbe oba člena nimata veljave. S tem ima vlada vezane roke. Strokovnjaki pa menijo, da končne razzodbe ne bo pred letošnjimi volitvami. To vlado najbolj boli, ker je prepričana, da bi ji absolutna kontrola nad mediji zagotovila volilni uspeh. V medije vlada namenja ogromno vsote denarja. Vedno več vladne propagande gre v prijazne medije, in vedno manj, ali skoraj nič, v neodvisne. Le tako si lahko razložimo, da najbolj razširjena dnevnika (Clarín in La Nación) dejansko nimata vladnih oglasov. Medtem pa si je vlada oddahnila: fregata »Libertad«, ki je 80 dni bila zajeta v Gani, končno pluje proti argentinskim vodam. Manj veselo je bilo energetska stanje okoli praznikov. V Buenos Airesu in okolici je bilo kar 30 mestnih in predmestnih četrti brez elektrike (in vode), s sledečo nejevoljo in cestnimi blokadami. Nejevolja se je pokazala tudi ob hudih povišicah cen v javnem transportu.

Res leto (in okoliščine) ni vladi prijazno.

Mati domovina

Mnogo se je v preteklosti pisalo o pomanjkanju narodnega navdušenja v domovini. Sedaj pa kaže, da se počasi tudi to spreminja. Predsednik Vlade RS Janez Janša in podpredsednica in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak sta se v nedeljo, 16. decembra 2012, v Kočevju udeležila prvega festivala slovenske domoljubne pesmi z naslovom **Mati domovina**.

V programu so nastopili številni slovenski pevci in ansambli, ob spremljavi velikega revijskega orkestra SNG Opere in baleta Ljubljana, orkestra Slovenske vojske in policije, ter Mešanega pevskega zbora KGBL Ljubljana. Zapeli so ansambel Franca Miheliča, ansambel Spev, zasedba Nova legija, Eva Černe, Nuša Derenda, Ana Dežman, Nuška Drašček, Neža Drobnič, Irena Vrčkovnik, Tomaž Domicelj, Aleksander Mežek in Oto Pestner.

Prireditev so organizatorji pripravili v poklon domovini in z namenom združevanja. Njihova želja je, da bi festivalska prireditev postala tradicionalna. S festivalom želijo povezovati Slovence doma in po svetu, da bi simbolično spominjal na dneve, ko je nastajala naša samostojna država.

Boris Pahor v Pragi

Ministrica Ljudmila Novak in pisatelj Boris Pahor sta obiskala češko prestolnico Prago. Dr. Pahor se je na filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi srečal s študenti in predavatelji na katedri za južnoslovanske in balkanske študije, kjer deluje tudi lektorat slovenskega jezika. Srečal se je tudi s študenti in profesorji slovenščine z univerz v Brnu ter Pardubicah, kjer sta prav tako močni katedri oziroma lektorata slovenskega jezika in književnosti. Dan se je zaključil v knjižnici Vaclava Havla kjer je dr. Pahor spregovoril o dveh zanj ključnih temah.

Ministrica Ljudmila Novak je v galeriji Montmarte otvorila večer na katerem je z udeleženci spregovoril Boris Pahor. V svoji predstavitvi je izhajal predvsem iz svoje literarne sfere. Govoril je o dveh zanj ključnih temah, o pomenu besede in o pomenu telesa. Ob tem se je osredotočil na pomen besede kot simbola identitete, ter o pomenu telesa kot pogostega cilja zlorabe in mučenja.

Pahorjeva dela še niso bila prevedena v češki jezik, vendar je njegov obisk češke prestolnice kljub temu požel veliko medijsko zanimanje. Obisk, ki je bil organiziran s strani Ura da za Slovence v zamejstvu in po svetu in slovenskega veleposlaništva v Pragi, je kazal na to, da je pisatelj slovenskega rodu poznan in spoštovan tudi na Češkem.

CARAPACHAY

Sklep Jurčičeve šole

Prehitro so se iztekali zadnji šolski dnevi. Po izletu smo v pripravah na sklepno prireditev kar hitro dočakali zadnjo šolsko soboto. Za nagrado nas je v soboto 1. decembra ob 20 uri, na povabilo staršev učencev slovenske osnovne šole, obiskal

jetna noč nas je brez naglice vabila h klepetu kar do polnoči.

Naslednje jutro, v nedeljo 2. decembra po sv. maši, smo priredili sklep šolskega leta. Otroci so vstopili v dvorano z zastavama, zapeli argentinsko in slovensko himno, na

ostala le osmošolka, Maja Mokorel, ki je za slovo osnovne šole recitirala pesem Toneta Kuntnerja, *Slovenec biti*. Majo smo v slovo nagovorili in obdarili, najprej voditeljica šole in razrednica Ani Klemen Boltežar, za njo katehistinja, gospa Anka Pleško Garcia, nato še predsednica odbora staršev, gospa Irene Fajdiga Mokorel in končno predsednik doma, inž. Jure Komar, ki je sprejel odhajajočo učenko kot kadetno članico karapačajske srenje in ji v ta namen podaril diplomu v spomin.

Formalnemu delu sklepa je sledil še kratek prizor, ki so ga šolarji vsi skupaj uprizorili: *Mojca pokrajculja*. Vodilno nit je brala Maja Mokorel. Nastopala je kot Mojca pokrajculja Cecilija Vázquez Klemen, kot lisjak Boštjan Hanjže, kot medved Federico Vodnik, kot srnjak Lurdes Blazinšek in kot zajček Lucija Blazinšek. Prizor je bil skrbno pripravljen in vloge so otroci lepo odigrali, še posebno glasno pa so zapeli skupne pesmi: Kekčevo pesem, in dve Slomškovi: *Najboljše sladko vince* ter *En hribček bom kupil*. Pri tej zadnji se je publika kar pridružila in nastala je ljudska pesem. Tako smo tudi s pesmijo počastili blaženega A.M. Slomška; v Sloveniji so se skozi leto 2012 spominjali 150 obletnice njegove smrti.

Po zaključku so starši poskrbeli za postrežbo dobrot in pijače, za kar se jim lepo zahvalimo. Voditeljica je v imenu Jurčičeve šole voščila vsem navzočim vesele praznike in srečne počitnice. Draga šolska družina: Na svidenje prihodnje leto!

AKB



sv. Miklavž. Letos ga je spremljalo kar lepo število angelov in ravno toliko parkljev, ki jih je svetnik kar dobro ukrotil.

Čeprav je v šoli malo učencev se je nabralo kar dovolj ljudstva, posebno mladine, ki je skupaj z otroki z zanimanjem sledila potek obiska, in se veselila zaželenega darila. Pri-

kar je sledil pozdravni govor voditeljice šole, gospe Ani Klemen Boltežar. Po kratkem pregledu opravljenega dela v preteklem letu, se je zahvalila učnim močem za vztrajno in odgovorno delo, staršem za spremljanje učenja otrok in sodelovanja z učiteljicami, ter Domu, za pomoč pri pripravljanju šolskih prostorov skozi leto. Posebno pa se je zahvalila Bogu, ki je spremljal učenje materinščine in krščanskih vrednot.

Po odhodu zastav, je sledila razdelitev spričeval: gdč. Mirjam Šenk ga je oddala učenki Luciji Blazinšek, iz ABC 1. stopnja, gdč. Erika Šenk učencema Lurdes Blazinšek in Federiku Vodniku, iz ABC višje skupine ter ga. Režika Škulj Hanjže učencema 4. razreda, Ceciliji Vázquez Klemen in Boštjanu Hanjžetu. Na odru je



MLADINA

Duhovna priprava na božič

V nedeljo 23. decembra smo mladi iz vseh okrajev imeli duhovno obnovo pred božičem. Dušno pastirstvo in Zvezna mladinska organizacija sta pripravila srečanje s patrom jezuitom Miranom Zvanutom, ki je ravno na obisku v Buenos Airesu.

Čez 80 mladih vseh starosti se nas je zbralo v Slovenski hiši ob 9. in posedli po dvorani škofa Rožmana. Pater Miran, ki je zelo pripraven za taka srečanja, je ustvaril mirno vzdušje s klasično glasbo in lepimi mislimi. Vse srečanje je temeljilo na tem, da moramo biti hvaležni Bogu za vsako stvar, ki nam jo da, pa če tudi ni najbolj prijetna. Hvaležnost pa moramo tudi izkazati drugim, saj je to znamenje ljubezni do bli-

žnjega. To važno sporočilo nam je podal s pomočjo filmov v katerih so bili prikazani primeri ljudi, ki so premostili hude težave z ljubeznijo in strastjo.

Po odmoru in zajtrku v pripravi SDO-SFZ, smo se zbrali po skupinah. Razmišljali smo o stvareh, za katere smo lahko hvaležni v tem letu: da imamo dobre družine in prijatelje, da lahko študiramo, da smo vzgojeni v slovenski kulturi, da ne živimo v vojni, da smo zdravi, in podobno. Za sklep smo vsi prebrali naše zahvale in tako zaključili prvi del srečanja.

Sledil je čas za spoved. Kdor je želel je imel na razpolago kar tri duhovni-

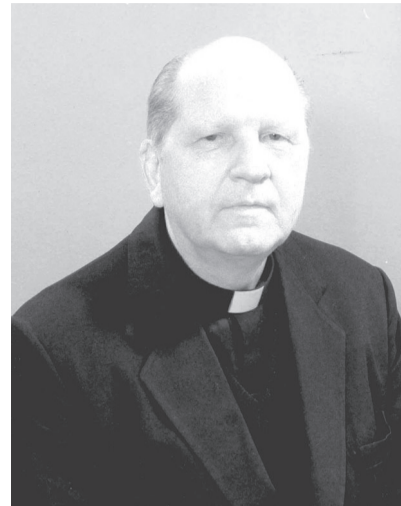


ke in sicer patra Mirana, g. Francija Cukjatića ter g. Danijela Vrečarja. Ob 12.30 uri smo se pa zbrali v cerkvi Marije Pomagaj, kjer smo darovali sveto mašo v zahvalo za vse tiste stvari o katerih smo med srečanjem razmišljali.

Tako smo zaključili lepo srečanje in s prenovljeno dušo dočakali božič. Hvaležni smo organizatorjem in še posebno patru Miranu Zvanutu za tako bogato duhovno obnovo.

AŽ

Pokojni lazarist g. Janez Petek



V sredo zvečer, 21. novembra 2012, je v Domu sv. Vincencija v Slovenski vasi v Lanusu, v starosti 92 let, umrl duhovnik Janez Petek CM, nekaj dni po praznovanju svoje 65-letnice mašniškega posvečenja.

Pokojni duhovnik se je rodil 30.7.1920 v Rafočah, župniji Brdo pri Domžalah. Osnovno šolo je opravil v vzgojnem zavodu Misijonske družbe sv. Vincencija na Taboru v Ljubljani. (Redovniki

družbe se imenujejo 'lazaristi'). Janez Petek je končal ljubljansko klasično gimnazijo leta 1941 in vstopil v lazaristovsko družbeno semenišče, ki se je po nemški okupaciji preselilo iz Grobelj v Ljubljano.

Po vojni in revoluciji se je znašel v Italiji, kjer je nadaljeval bogoslovne študije v škofijskem semenišču v Fano, nato v slovenski teološki fakulteti v Pragljii pri Padovi, končal pa na Gregorijani v Rimu. Mašniško posvečenje je prejel 9. 11. 1947 v Sieni, novo mašo pa daroval v Rimu.

Ko se je slovenska lazaristovska skupina v Rimu razšla, je večina odšla v Španijo, kjer so jih sobratje ljubeznivo sprejeli in jim dali vse možnosti za nadaljnji študij in družbeno življenje. V tistem času je v Španiji študirala večja skupina visokošolcev obeh spolov. Zanje se je močno zavzel dr. Jakob Kolarič CM. Po njegovi emigraciji v Kanado, se jim je posvetil g. Janez Petek CM, do svojega odhoda v Argentino.

17. julija 1950 je prišel v Buenos Aires. Znanje španskega jezika mu je omogočilo, da je postal kaplan v osrednji hiši usmiljenk na ulici Cochabamba in profesor verouka v kolegiju usmiljenih sester.

Slovenski izseljenski duhovnik Janez Hladnik je pri tedanjem predsedniku Argentine dosegel, da je v Argentino lahko prišel vsak slovenski begunec, ki je to želel. Za prišle rojake je Hladnik tudi kupil večje neobljudeno zemljišče, ga dal parcelirati in parcele za skromno plačilo ponudil v nakup. Tako se je s časom ustvarilo naselje, ki se danes imenuje Slovenska vas v Lanusu. Naprosil je skupino lazaristov, da se posvetijo dušnemu pastirstvu med rojaki, sam pa je sprejel novonastalo faro sv. Jožefa v bližini.

Redovni predstojniki so spoznali za koristno, da ustanovijo družbeno hišo slovenskih lazaristov v Slovenski vasi. Ti so bili tedaj Ladislav Lenček, Janez Petek, France Buh in brat Janez Grabnar.

Janez Petek je bil imenovan za superiorja hiše in za vikarja vikarije Marije Kraljice, katera je bila ustanovljena za božič 1956. Slovenski lazaristi so s časom posvetili dušnopastirsko oskrbo vsem ljudem, ki so se naselili v vasi in bližini. Ustanovili so Baragovo misijonske (Centro Misional Baraga), ki je danes duhovno in šolsko središče za vso bližnjo in daljno okolico.

Najprej so zgradili župnišče in cerkev posvečeno Mariji Kraljici, nato več šolskih poslopj, tiskarno, pokrit in ogrevan kopalni bazen, pokrito telovadnico, Dom sv. Vincencija za ostarele in neokretne; kasneje so kupili sicer precej oddaljeno Pristavo v okraju Glew, kjer je dovolj prostora za srečanja, duhovne vaje in športno razvedrilo. Vse to se je zgradilo pod vodstvom in nadzorstvom župnika Janeza Petka CM.

A ne samo to. Zasluga lazarista Petka je tudi ta, da se je Slovenska vas iz 'blatne vasi' razvila v moderno predmestje Buenos Airesa. Pri občinskih in provincialnih oblasteh je dosegel, da se je zgradila potrebna infrastruktura naselja: asfaltirane ceste in avtobusni prevoz, omrežje električnih, vodovodnih, sanitarnih in plinskih instalacij.

Ime Janeza Petka CM bo v zgodovini Slovenske vasi zapisano z zlatimi črkami.

Zadnja leta je g. Petek preživel v oskrbi Doma sv. Vincencija. V nedeljo 11. novembra je želel javno proslaviti 65-letnico svojega mašniškega posvečenja s sv. mašo v cerkvi Marije Kraljice, pri kateri je somaševal s škofom Andrejem Stanovnikom, župnikom Jožetom Bokaličem in drugimi sobratji. Po končani maši je še prosto in jasno govoril o svojem življenju in delovanju. Deset dni za tem je umrl.

Poslovilna sv. maša je bila v petek, 23. Novembra. Daroval jo je škof msgr. Rubén Oscar Frassia iz škofije Avellaneda-Lanús skupaj s škofom msgr. Vinkom Bokaličem, ob asistenci številnih sobratov in drugih duhovnikov ter prisotnosti množice hvaležnih vernikov.

Upepeljeno telo lazarista Janeza Petka bo položeno v pepelnico pred župniščem Marije Kraljice, kjer bodo poslej počivala upepeljena telesa župljanov.

JV

MLADINSKI ODBORI 2013

Delavni dekleta in fantje

V nedeljo, 2. decembra so se mladi zbrali v Slovenski hiši na zveznem občnem zboru SDO-SFZ. Tam se je določil tudi nov zvezni odbor. Pred tem pa so po okrajih že sestavili svoje nove odbore. Res je razveseljivo, da se v času, ko velik del mladine hlepi le za trenutnimi užitki, v naši skupnosti najdemo toliko fantov in deklet, ki jih zanimajo slovenske korenine, krščanske vrednote in so pripravljeni na delo za druge. V letu 2013 bodo mladinsko delovanje vodili sledeči požrtvovalni odborniki:



SAN JUSTO

Predsednik: Maxi Malovrh; **predsednica:** Veronika Marinčič; **tajnik:** Lučka Marinčin in Boris Malovrh; **blagajnik:** Martin Uštar; **kulturni referenti:** Cecilija Urbančič, Tonči Oblak in Marjan Vombergar; **gospodinja:** Anika Urbančič; **gospodarja:** Pablo Zafra in Ignacij Mehle; **športni referenti:** Mikaela Puntar, Ljubica Triler, Matjaž Oblak in Tomaž Grilj; **delegati:** Tatjana Groznik, Monika Oblak in Milan Godec; **stencas:** Mikaela Oblak in Sonia Miklič.

PRISTAVA

Predsednica: Marjanka Grohar; **podpredsednica:** Nevenka Grohar; **tajnica:** Viktorja Selan; **blagajničarka:** Marjana Rožanec; **kulturni referentki:** Marjanka in Lučka Ayerbe Rant; **gospodinja:** Ludmila Golob, Nadia Mavrič in Zofija Skubic; **gospodarja:** Ivan Golob in Matjaž Mavrič; **športni referenti:** Marjana Conde, Cecilija Grohar in Aleš Grohar; **pevski referent:** Luka Kenda; **delegati:** Tatjana Golob, Tomaž Kenda in Franci Schiffrer; **stencas:** Saši Ayerbe Rant.

LANUS

Predsednik: Gabrijel Burja; **predsednica:** Carolina Zorko; **tajnik:** Marija Gerkman; **blagajnik:** Tomaž Koprivnikar; **kulturni referentka:** Vanesa Zorko; **gospodinja:** Guadalupe Fernández Mehle in Yamila Grbec; **gospodar:** Tomaž Sušnik; **športna referentka:** Andrej Cukjati in Sebastian Šmalc; **delegati:** Luka Rome in Cristian Zorko.

SAN MARTIN

Predsednik: Toni Podržaj; **predsednica:** Lucijana Dimnik; **tajnik:** Katerina Podržaj; **blagajnika:** Ivan Dimnik in Tomaž Kastelic; **kulturni referentke:** Natalija Jerman, Viktorja Hernández in Sonja Dimnik; **gospodar:** Tomaž Leber; **športna referentka:** Pablo Jerman in Mirjam Šenk; **delegati:** Juli Kastelic, Juan Manuel Hernández in Tomaž Kastelic.

CENTRALA

Predsednica: Tatjana Golob; **predsednik:** Luka Rome; **tajnik:** Monika Oblak; **blagajnik:** Juan Manuel Hernández; **kulturni referent:** Julia Kastelic in Franci Schiffrer; **verska referentka:** Tatjana Groznik; **glasbena referentka:** Sandi Žnidar in Tomaža Kastelic; **gospodarji:** Tomaž Kenda, Milan Godec in Martin Aguilar; **športniki:** Cristian Zorko in Aleks Jakoš.

CARAPACHAY

Predsednik: Tomaž Klemen; **predsednica:** Nadja Jan; **tajnik:** Andrej Klemen; **blagajnik:** Nikolaj Jan; **kulturni referent:** Malena Tomšič in Tatjana Klemen; **gospodar in gospodinja:** Gabrijela in Emil Jan; **športna referentka:** Mikaela Resnik in Javier Vazquez; **delegat:** Sandi Žnidar.

RAMOS MEJIA

Predsednik: Branko Marinič; **predsednica:** Marjanka Oblak; **tajnik:** Gabriela Oblak; **blagajničarka:** Lucijana Jakoš; **kulturni referenti:** Agustina Zakrajšek, Dafi Ribnikar, Martin Loboda in Nikolaj Zakrajšek; **mašni referenti:** Karel Mehle, Maja Podržaj in Franci Erjavec; **gospodinja:** Anika Lenarčič in Zofija Bokalič; **gospodarji:** Damian Loboda, Andrej Podržaj, Nikolaj Selan in Nacho Mazieres; **športni referenti:** Štefi Bokalič, Zofija Marolt in Martin Smole; **delegata:** Aleks Jakoš in Martin Aguilar; **stencas:** Mikaela Bokalič in Nadia Hribar.

RAZMIŠLJANJE

Ali je konec poezije?

Ko je Damijan Ahlin imel namen organizirati literarni večer v Carapachajskem slovenskem domu, sem ga opozoril, da bova morda bila prisotna samo midva: on, kot kulturni referent in jaz kot bralec poezije. Potem se nama je pridružil še Agustín Mojica, mladi pesnik iz okolice, vnuk Lojzeta Novaka. Vemo, da poezija ni popularno privlačna, kot ples - nekaj tednov prej se je v Domu zbralo 400 ljudi, ob priložnosti evropskih narodnih plesov in glasbe.

Sicer to ni razlog za vprašanje »ali je konec poezije«. Ker tudi pred prazno dvorano poezija, kot najbolj intimna od vseh umetnosti, odvisi samo od pesnika. V soboto popoldne dvorana ni bila prazna; pred devetimi osebami (sorodniki, predsednik Doma in žena, slovenski veleposlanik in gospa, pevec Rok Fink in dva mlada carapachajska intelektualca, mož in žena), smo brali to poezijo, ki jo pišemo po špansko, z neko vestjo o nadaljevanju zdomske poezije, ali pa na splošno kot samotno prijateljstvo z edino družbo, ki nam ne bo manjkala: beseda na papirju.

Potem, ko smo končali,

smo odgovarjali na nekaj vprašanj. Fink je prosil besedo in menil, da tisti, ki piše verze v rimah, danes ne objavi, in nato vprašanje: ali je konec poezije (v teh časih)? Še sedaj ne vem, kaj naj bi na to odgovoril. Jaz sem se nekaj lovil po vejah, se ne spomnim kaj. Mojica pa je najbrž odgovoril nekaj bolj pametnega. Sicer se tudi ne spomnim, ker sem takrat že čakal, da vstanemo in gremo.

Kaj vem jaz če je konec poezije ... Sicer najbrž je konec, če primerjamo, recimo, slovenskega hvaljenega pesnika Štegerja (univerzitetnik, obvlada več jezikov, itd.) s katerimkoli romantikom v poeziji, n.p. in da omenim kakšno ime devetnajstega stoletja (še vedno »prejšnje stoletje«), Elizabeth Barrett Browning, ki je bila ženska v senci svojega moža, sicer dobre stvari potrebujejo neugodne razmere ali, na splošno rečeno, naravo. Čudno je, da je Šteger prejel toliko hvale po vsem svetu in ga je tudi argentinski pesnik Gelman počastil na recitalu v Costa Rica, ker vsa Štegerjeva poezija je artificialna, je neke vrste produkt - ni stavka, ki bi prišel od znotraj ... Artificialnost. Noben stavek se ne zmo-

ti, sicer pa je koncem koncev praznosta, kot tista poezija, ki govori, da moramo čevlje spoštovati in oboževati itd. Jaz hodim po navadi bos in raztrgan; to ni zame.

Drugi slavni slovenski pesnik, Marko Kravos: zdi se, po branju nekaj poezij, da je vse kar piše tisto enostavno in preprosto komunistično zaje-banstvo, kot registrirana marka levičarjev, n.p. da bo svet znova pridobil barvo, ko se konca krščanska zahodna kultura - torej, ko bo pridobil orientalno barvo, ker budizem in komunizem gresta skupaj. Tam se tudi poezija konča, vsaj jaz je ne berem.

Vsekakor, tudi v soboto poezija ni bila prisotna; morda bi morali prositi, da vstanejo mrtvi pesniki in pridejo recitirati. V nas pa mora biti še vedno upanje, da nekoč dobimo pravo inspiracijo. Nekoč bo prišla inspiracija, tista muza, ki je, kot je pravil Auden, mladenka, ki ji ni všeč, da se jo ogovori z grdimi ali brutalnimi besedami. To upanje je v vsakem pravem pesniškem srcu; to je tisto upanje, da se poezija še ni končala v življenju, niti v roki, ki piše o življenju.

Gregor Papež

PRISTAVA

Užitek ob orkestru

V nedeljo 16. decembra smo imeli na Pristavi koncert orkestra, ki ga pod imenom »Ensamble Filarmonico del Oeste«, vodi German Zacoro, katerega Pristavčani dobro poznamo, ker nam je že večkrat pomagal pri raznih glasbenih nastopih.

Orkester je razmeroma nov, saj se je dokončno sestavil 22. Septembra 2012. V njem sodelujejo večinoma študentje moronskega glasbenega konservatorija »Alberto Ginastera«, pa tudi mladi glasbeniki iz drugih konservatorjev. Vodita ga dva mlada študenta glasbe: Germán Zacoro Nielsen in Nicolás Castillo.

Ob napovedani uri se je začela zbirati publika v zgornji dvorani. Po-

valdijev Koncert za mandolino in orkester. Pri tej skladbi se je izkazal kot mandolinski solist Nicolás Castillo, ki je skladbo tudi priredil za ta orkester.

Po dolgem ploskanju nas je orkester presenetil s Stoughtonovo Perzijsko Suito, razgibano skladbo iz dvajsetega stoletja. Ta skladba je bila originalno napisana za orgle, Nicolás Castillo pa jo je priredil kar za orkester in jo končno tudi dirigiral.

Nato smo v duhu dvajsetega stoletja prisluhnili Anderssonovi skladbi The Typewriter (Pisalni stroj). Ime skladbe se nanaša na dejstvo, da izvedba potrebuje pisalni stroj, ki se uporablja na odru. Tipkanje s pisalnim strojem, zvon in mehanizem za



leg pristavskih Slovencev se je nabralo tudi precej argentinskih gostov iz okolice. Tako se je ustvarjalo kar prijetno vzdušje pričakovanju pričetka. Končno so se luči v dvorani ugasnile in po kratkem uvodu se je koncert pričel.

Kot prvo točko je orkester zaigral Overturo opere Orfeo et Euridice, Christoph Willibald Glucka. Že od vsega začetka smo lahko opazili s kakšno resnostjo so mladi umetniki prijeli zadevo v roke pa tudi, da pri tem uživajo!

Nato je bilo na sporedu nekaj baročne glasbe: Poslušali smo edini Vi-

povratek, predstavljalo bistven del skladbe. Res je bilo občudovanja vredno, kako se je pisalni stroj dobro ujel z ostalim orkestrom!

Za zaključek je orkester veselo zaigral Bartokovih šest Romunskih plesov, napisanih v prvih letih dvajsetega stoletja. Kot po vsaki zaigrani skladbi, je tudi po teh publika nagradila umetnike z močnim aplavzom ter prosila za bis. Orkester je poslušalcem ustregel in jih navdušil s Straussovim maršom Radetzky, potem pa še z Brahmsovim Madžarskim plesom st.5.

MR



G. JOŽE RAZMIŠLJA

Stati in obstati

Za vsakega človeka je važno, da stoji, naj gleda, da ne pade.

Človek mora biti vedno pokončen. To se pravi, mora vedno stati. Ko stoji in v tem stanju vzdrži, obvlada okolje, je gospodar samega sebe in drugih. Je kakor luč na gori, ki sveti vsem na okrog. Če pa se usede ali pade, izgubi ravnotežje in neha gospodarovati okolju. Z vso lahkoto postane on suženj okolja, ki na njega vpliva. Izgubi svojo moč in vsi na njega vplivajo.

Skrbeti moramo za to, da stojimo, da smo vedno na krmilu in da nas ne podere noben vihar. Obvladati moramo sami sebe in druge z vso ljubeznijo. Okolje ne sme biti nikdar močnejše kot mi in ne sme negativno vplivati na nas. Mi ga moramo krojiti na resnici in na krščanskih načelih, ki nas vodijo, kjerkoli smo. Kljubovati moramo vsemu, kar temu nasprotuje. Tako se borimo in plavamo celo proti toku, če je to potrebno.

Dokler ne bomo iskali sebe in svojih koristi, bomo stali pokonci in se bomo borili za dobro vseh. Potrebno je, da taki pokončni ljudje tudi ostanemo, ker moremo obstati, in bo nam in drugim v korist.

Ničesar nimamo od tega, če puško vržemo v koruzo, če odnehamo in pridemo v »cuarteles de invierno«, v zimsko spanje. Lahko izgubimo vse, kar smo preje pridobili. Žrtve bodo obrodile svoje sadove samo in če bomo vztrajali. Če smo bili tega možni 60 let, moramo isto pot prehoditi tudi v prihodnosti. Vzroki našega obstoja so isti, ista so krščanska načela in pot je ena sama.

Mnogi nimajo dobrih namenov. Poslužujejo se sredstev, ki niti niso dovoljena in tako skušajo dosežati svoj namen. Ne enijo življenja, ne svojega in ne tujega, ker ne cenijo ničesar. Za družbo nikakor niso zaslužni, nasprotno ji delajo škodo.

Naš namen pa je popolnoma drugačen. Živimo in delamo pozitivno za dobro vseh. Poleg nas so še drugi, ki imajo iste pravice in enake dolžnosti. Če bomo obstali mi in bomo to dobro preživeli, bo to obogatilo vse človeštvo.

NOVICE IZ SLOVENIJE

BREZPOSELNOST V OKTOBRU

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji se je oktobra v primerjavi s septembrom zvišala za 0,6 odstotne točke na 12,1 odstotka. Rast je predvsem posledica dejstva, da se je v začetku novega šolskega leta mnogim študentom iztekel študentski status in so se prijavili na zavodu za zaposlovanje. Deloma je višja stopnja tudi posledica konca poletne sezone.

PRELEPA GORENJSKA

Gorenjski muzej je v prenovljenem gradu Khislstein v Kranju odprl novo stalno razstavo z naslovom Prelepa Gorenjska. Razstava, ki je nastajala štiri leta, obiskovalcem ponuja vpogled v življenje in delo Gorenjcev v preteklih stoletjih. Zasnovana je kot sprehod skozi čas v 12 epizodah, na njej pa so na ogled najpomembnejši razstavni eksponati Gorenjskega muzeja, in sicer skupaj kar preko 1300 muzealij.

NAJVEČ V ŠENTJERNEJU

Ob godu sv. Štefana, izročilnega zavetnika konj, ki ga krščanska cerkev slavi kot prvega mučenca, se je na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju zvrstilo več blagoslovov konj. Najmnožičnejši zbor, tradicionalno Štefanovo 2012, so priredili v Dolenji Stari vasi pri Šentjerneju, kjer se je zbralo preko 150 konjenikov in približno 2500 obiskovalcev.

POK, VČASIH TUDI STOK

Od 26. decembra pa do 2. januarja je dovoljena uporaba pirotehničnih izdelkov, katerih glavni učinek je pok. Ob tem na notranjem ministrstvu pozivajo k previdni uporabi teh izdelkov. Posebej pa opozarjajo, naj jih kupci ne nabavljajo na črnem trgu. Vsako leto namreč pirotehnični izdelki povzročijo tudi zelo hude poškodbe.

PO SVETU

NOVA USTAVA V EGIPTU

Egiptovski predsednik Mohamed Mursi je v sredo, 26. decembra podpisal novo ustavo, ki so jo Egipčani potrdili na referendumu. S tem pa je stopila v veljavo. Opozicija sicer trdi, da referendum zaradi 33-odstotne volilne udeležbe nima potrebne legitimnosti, zato ga bo zakonsko izpodbijala. Isti dan se je sicer sešel tudi egiptovski senat, ki bo imel do parlamentarnih volitev, v začetku prihodnjega leta, vse zakonodajne pristojnosti. Mursijevi izbranci, senat je namreč dobil 90 novih članov, naj bi v prihajajočih tednih oblikovali zakon po katerem bodo Egipčani v začetku prihodnjega leta odločili na volitvah. Predstavniki opozicije so po referendumom o ustavi opozarjali na številne nepravilnosti. Zato se pojavlja vprašanje na kakšen način bodo potekale volitve v začetku prihodnjega leta.

PREPOVED TUJCEM

Na Madžarskem so spremenili ustavo, tako da tujcem prepoveduje kupovanje kmetijskih površin. Vlada je to označila kot »zgodovinsko odločitev«. Minister za razvoj podeželja je ob tem dejal, da bo ustava branila zemljo kot nacionalno bogastvo in skupno dediščino ter jo zaščitila pred domačimi in tujimi špekulanti. Taka prepoved je na osnovi začasnega ukrepa, ki se izteče v letu 2014, veljala že doslej. Sprememba ustave pri nakupu oziroma najemu kmetijskih zemljišč omejuje tudi domače vlagatelje, kot so na primer banke. Poznavalci sicer opozarjajo, da bi taka odločitev lahko vodila v nove spore z Evropsko unijo.

RUSKI ZAKON

Zgornji dom ruskega parlamenta, svet federacije, je dne 26. decembra soglasno potrdil zakon, ki državljanom ZDA prepoveduje posvojitev ruskih otrok. Zakon je že potrdil spodnji dom parlamenta, дума, sedaj pa ga mora podpisati še ruski predsednik Vladimir Putin. Zakon je sicer skrhal odnose med ZDA in Rusijo, saj gre za odgovor na ameriški zakon, ki uvaja ukrepe proti ruskim uradnikom, ki domnevno kršijo človekove pravice. Ta zakon, imenovan po ruskem protikorupcijskem odvetniku Sergeju Magnickemu, umrlem leta 2009 v ruskem zaporu, je 6. decembra sprejel ameriški senat.

OBLIKOVANJE PREHODNE VLADE

Posebni odposlanec Združenih narodov in Arabske lige za Sirijo Lakhdar Brahimi je pozval k resničnim spremembam v Siriji in se zavzel za močno prehodno vlado, ki bi imela pred volitvami v državi polna pooblastila. Kot razlaga se zaradi prehodnega obdobja ne sme porušiti država in njene institucije. V Siriji sicer nasilje ne pojenja. Božične praznike so tamkajšnji kristjani pre-

PISALI SMO PRED 50 LETI

BOŽIČ SLOVENCEV V VEL. BUENOS AIRESU

Tudi letos so ga praznovali po slovenskem običaju. Najprej so se na praznik Kristusovega rojstva pripravili z duhovno obnovo žene, nato pa še možje. Za oboje jih je imel g. dekan Ciril Milavec. Na sveti večer so se udeležili polnočnic. ... Največ Slovencev je bilo pri polnočnici v Slovenski hiši. Rojaki so z veseljem ugotovili, da so dela na dograditvi dvorane, ki jih je prevzelo stavbno podjetje Jereb in Lobnik pod vodstvom arhitekta g. Marijana Eiletza že tako napredovala, da je podjetje FUMACOL S.A., že postavilo železno ogrodje ostrešja, streho samo pa nato delavci pod vodstvom Slovenca Dovča. Po sredini strehe so predvidene polmetrske odprtine, v katere bodo montirali močne ventilatorje za izsesavanje zraka iz dvorane. Ob obeh straneh strehe sta žlebova za odtakanje vode. V dvorani sami je tudi že postavljen oder ter na njem dokončna lesena tla. Prav tako balkon, s katerega je res lep pogled na oder.

Pred dvorano že tudi stoje močni betonski stebri, ki nosijo strop nad pritličjem trakta, ki naj bi bil visok tri nadstropja z raznimi prostori.

Vse to so videli rojaki ob prihodu v Slovensko hišo in ob vstopu v razsvetljeno dvorano, v kateri je bil na prostranem odru postavljen oltar za polnočnico.

Opolnoči je pristopil k oltarju o. direktor Orehar ter imel slovesno polnočnico. ...

MOLITVENIK ZDRAVA MARIJA, MILOSTI POLNA

Izšel je molitvenik »Zdrava Marija, milosti polna«. Priredil ga je po najrazličnejših virih dr. Filip Žakelj, spiritual in bogoslovni profesor, s svojimi sodelavci. Molitvenik ima s kazalom in popravki 1270 strani, t. j. 260 strani več kot Rimski misal.

Natisnila ga je tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu na Koroškem. Izdala in založila ga je Marijina kongregacija slovenskih bogoslovcev v Adrogué (Argentina). Stane z rdečo obrezo 750, z zlato pa 900 pesov. ...

Za vse slovenske izseljence v tujini se mi zdi posebno važen tisti del molitvenika, v katerem je opisal prireditelj kar 77 božjih poti; izmed teh jih je 71 na slovenski zemlji, 6 pa v tujini. ...

Gregor Mali

SLOVENC V ARGENTINI

Krščena sta bila Marija Jožefa Avguštin, hči Aleksandra in Jožice roj. Mehle. Botrovala sta: Robert Perez in Frančiška Perez; Tomaž Kočar, sin Alojzija in Anke roj. Šparhakej. Botrovala sta: Božo in Marjeta Stariha. Oba je krstil direktor g. Anton Orehar.

Svobodna Slovenija, 3. januarja 1963 - št. 1

živeli v strahu pred spopadi in pomanjkanju osnovnih dobrin. Pomagati jim skušajo tudi duhovniki in redovniki.

NOVI PREMIER NA JAPONSKEM

Šinzo Abe, katerega liberalno-demokratska stranka je slavila na japonskih parlamentarnih volitvah 16. decembra, je deset dni kasneje prevzel položaj premiera. Novi premier, ki se bo osredotočil na gospodarstvo, je pred prevzemom funkcije dvigal prah z nacionalističnimi izjavami. Sicer pa bo njegova naloga boj proti deflaciji in apreciaciji jena, ki veljata po mnenju novoizvoljenih oblasti za največji težavi, s katerima se sooča japonsko gospodarstvo. Abe je v predvolilni kampanji obljubljal, da bo krepil gospodarstvo, se soočil z naraščajočim dolgom in pripravil načrt okrevanja po lanski katastrofi, ki sta jo državi zadala uničujoča potres in cunami.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NUEVO ANIVERSARIO DE LA INDEPENDENCIA

El 26 de diciembre en Eslovenia, se celebró el Día de la Independencia y la Unidad. En ese día, pero en 1990, se oficializó el resultado del plebiscito por la independencia de Eslovenia que se realizó el 23/12/1990 en el que el 88,5 por ciento del total del electorado votó a favor (concurrieron a las urnas un 93 por ciento del electorado del cual cerca del 95% expresó su opinión a favor de que Eslovenia sea un país independiente). Este fue el puntapié inicial para que dentro de los seis meses posteriores, el 25 de junio de 1991, se promulgase la Carta Orgánica Constitucional sobre la soberanía e independencia de la República de Eslovenia. Los eslovenos comenzaron a trazar su camino para ser reconocidos por otros estados. (Pág. 1)

LIBROS 'PROHIBIDOS' EN UN FONDO ESPECIAL

En Eslovenia, en el Día Internacional de los Derechos Humanos se organizó una mesa redonda en la que se debatió sobre los perseguidos e ignorados artistas literarios eslovenos, que durante la Segunda Guerra Mundial y después escribieron sus obras fuera de Eslovenia y sus trabajos fueron de muy difícil acceso para quienes vivían en tierra eslovena. La Dra. Rozina Svet fue hasta 2009 la jefa de la sección de "impresos de los eslovenos fuera de Eslovenia" de la Biblioteca Nacional Universitaria (NUK), que surgieron del D-fondo. Éste comenzó inmediatamente después de la 2ª Guerra y se conformó con material clasificado que fue excluido del inventario regular de la NUK. La biblioteca fue la encargada a partir de 1945 de recoger todo material que fuera impreso en Eslovenia, mencionase al país o su autor fuese esloveno. Así se recolectaron los periódicos que surgieron en los campos de refugiados y, después de la migración, los impresos surgidos en los países cruzando el océano. La ley de prensa de ese entonces prohibía la difusión hostil a Yugoslavia, así que en este "fondo especial" se encontraba toda la prensa emigrante, religiosa y otra literatura. En 1978 de este fondo se formó el D-fondo, que estaba inicialmente en el armario del Director (de allí su nombre). Hoy estos documentos históricos conforman una colección especial en la biblioteca nacional eslovena. (Pág. 2)

ENCUENTRO ESPIRITUAL JUVENIL

El domingo 23 de diciembre pasado, más de 80 jóvenes de todos los centros eslovenos se reunieron en el Centro Capitalino para una renovación espiritual antes de Navidad con el padre jesuita Miran Žvanut, que estuvo por esos días de visita en Buenos Aires. El encuentro se basó en el hecho de que cada uno debe estar agradecido a Dios por todo lo que tiene - por cada cosa, incluso si no es lo más agradable. Luego de las reflexiones grupales y la posibilidad de confesarse, el encuentro espiritual culminó con la misa en la iglesia Marija Pomagaj. (Pág. 3)

RECESO ESCOLAR

Como recompensa por concurrir al curso de idioma esloveno Jegličeva šola (Carapachay) los alumnos recibieron la visita de San Nicolás el sábado 1 de diciembre próximo pasado. A la mañana siguiente, tras la misa, realizaron el acto formal de cierre de fin de curso del que egresó una alumna. Los alumnos representaron el cuento Mojca Pokrajculja, tras recibir los boletines de sus maestras. (Pág. 3)

LOS JÓVENES CONFORMARON SUS CONSEJOS

Las organizaciones juveniles tuvieron sus asambleas generales para elegir a quienes durante el 2013 estarán al frente del Consejo juvenil de cada centro esloveno; conjuntamente designaron a los delegados que conformarán el consejo central juvenil (Centrala). En este número publicamos la nómina de los consejeros que integran cada una de las organizaciones juveniles SDO-SFZ en los centros eslovenos de Carapachay, Ramos Mejía, San Justo, Pristava (Castelar), Slovenska vas (Lanús) y San Martín. A todos y cada uno de ellos les deseamos muchos éxitos. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Žnidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com
 Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit
 Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Lucia Maria Voršič, Vladimir Kos, Božidar Bajuk, Veronika Papež, Marko Kremžar, Ani Klemen Boltežar, Jure Vombergar, Andrej Žnidar, Monika Oblak, Matjaž Rožanec, Martin Križ in Gregor Papež.
 Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države.

Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507, (1439) Buenos Aires
Tel./Fax: 4602-7386

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit
sabor europeood tor-
ka do
vključno
sobote od
19. ure

naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

DAROVALI
SO**V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena** je družina Debeljak darovala 300.- pesov v spomin na Toneta Podržaja. **Bog povrni!****V dobrodelni sklad ZSMŽ San Martin** je NN darovala 250.- pesov v zahvalo. **Iskre Bog plačaj!**

OBVESTILA

PETEK, 11. januarja:
Prihod šolske kolonije, ob 6.30 uri v Slovensko hišo.PORAVNAJTE
NAROČNINO!Najstarejše
leseno kolo na svetu

Najstarejše - več kot 5.000 let staro - leseno kolo z osjo na svetu, najdeno leta 2002 na Ljubljanskem barju, je v torek, 18. decembra, ekipa Muzeja in galerij mesta Ljubljane iz Mainz pripeljala nazaj v slovensko prestolnico.

Ko so po najdbi kolesa opravili datacijo, ki je pokazala starost okoli 5.150 let, so redki prazgodovinski predmet konec leta 2008 prepeljali v konservatorsko delavnico Antike Schiffahrt Museum, kjer so letos končali konservatorski poseg z melaminsko metodo.

Najstarejše kolo je spomladi leta 2002 našla ekipa Inštituta za arheologijo ZRC SAZU pod vodstvom dr. Antona Veluščka med

projektom vzorčenja lesa na lokaciji Stare gmajne pri Vrhniki. V enem izmed drenažnih jarkov so poleg bogatih najdb in dveh čolnov drevakov našli na ostanke lesenega kolesa, ki je bilo zaradi predhodnega poglobljanja jarka z gradbenimi stroji že delno poškodovano. Jarek so razširili in našli še na os, ki se je snela s kolesa. Kolo z osjo je po mnenju strokovnjakov pripadalo dvokolesnemu vozu - cizi.

Kolo je sestavljeno iz dveh jesenovih plošč, ki sta bili spojeni s štirimi hrastovimi zagodami, in ima na sredini pravokotno odprtino, kamor je bila nasajena os. Od maja 2013 bo kolo v živo na ogled na razstavi v Meštem muzeju Ljubljana.

OSEBNE NOVICE

Rojstvo

Dne 17. decembra 2012 sta se rodila v Chilah, dvojčka **Matjaž in Ignacij Urbančič Salas**. Mamica je Jessica Salas Troncoso, očka pa Gabrijel Urbančič. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Novi diplomanti

V soboto, 8. decembra 2012 je na univerzi v Austin-u, Texas, **Damijan Markež** končal dopolnilne študije in prejel naslov Master of Science in Geological Sciences.Dne 17. decembra je na katoliški univerzi (UCA) v Buenos Airesu dokončala študije **Victoria Hernández Smeru** in diplomirala kot psihopedagoginja.V petek, 28. decembra 2012 je na UCES (Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales) diplomiral **Andrej Radoš** in prejel naslov Licenciado en Administración de Empresas.**Čestitamo in želimo obilo uspehov!**

Smrt

V Moronu je umrla **Aleksandra Majhen por. Žebre** (77). **Naj počiva v miru!**Uradne ure za stranke
v Slovenski hiši
(atención al público)V januarju in februarju, bomo v pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) bili na razpolago rojakom: **ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.** Hvala za razumevanje!

SLOVENCİ IN ŠPORT

NAJBOLJŠI JE HANDANOVIĆ

Italijanski športni dnevnik Gazzetta dello Sport je objavil nogometne, ki sestavljajo najboljšo evropsko enajsterico



Samir Handanović

leta 2012, za najboljšega vratarja pa so pri dnevniku izbrali slovenskega reprezentančnega čuvaja mreže, Samirja Handanovića, ki igra pri Interju. S tem so ga postavili pred Ikerja Casillasa iz Real Madrida, Gianluigija Buffona iz Juventusa, Petra Čecha iz Chelsea in Manuela Neuerja iz Bayern Münchena.

DVAKRAT TRETJA

Najboljša slovenska alpska smučarka Tina Maze v švedskem Aareju nadaljuje s sijajnimi predstavami. Po tretjem mestu v veleslalomu je Mazejeva stopila na zmagovalni oder tudi v slalomu, v katerem je osvojila tretje mesto. Hitrejši od Mazejeve sta bili domačinka Frida Hansdotter in zmagovalka preizkušnje Američanka Mi-

kaela Shiffrin.

V skupni razvrstitvi svetovnega pokala v sezoni je Mazejeva še okrepila vodstvo, drugouvrščena Nemka Maria Höfl-Riesch, zaostaja že 387 točk. Mazejeva je na 14 tekmah v svetovnem pokalu zbrala kar 919 točk, v tej sezoni pa je že devetič, še pred koncem koledarskega leta, stopila na oder za zmagovalke, s čimer je postala najuspešnejša alpska smučarka v vsej zgodovini svetovnega pokala.

NA STOPNIČKE TUDI ROK PERKO

Rok Perko je poskrbel za najodmevnejši dosežek slovenskega moškega alpskega smučanja v letošnjem letu. Na smuku na progi Saslong v Val Gardeni se je zavihtel na stopničke ter osvojil drugo mesto, kar je odlična popotnica za nadaljevanje smukaške sezone. Le 19 stotink je zmanjkalo, da bi 27-letni Tržičan zmagal, s čimer bi se pridružil Andreju Jermanu, ki je edini Slovenec z zmagama na smukaških tekmah svetovnega pokala. Jerman je slavil v Garmisch-Partenkirchenu leta 2007 in v Bormiu leta 2009.

MINUS 26

Slovenska nogometna reprezentanca bo leto 2012 končala na 49. mestu lestvice Mednarodne nogometne zveze (Fifa), ki ga je zasedala že novembra; je pa uvrstitev za 23 mest slabša kot leto poprej. Še peto leto zapored bo na prvem mestu Španija.

Ob novem letu

Martin Maroša

iz knjige Bog je moj pristan

Je novo leto lučkani dojenček,
ki bo decembra stari nebogljenček.
Ob rojstvu knjiga z belimi stranmi,
ob smrti listi vsi popisani.Kaj naj želim, da leto ti prinese?
Morda, da ti trpljenje prizaneso?
Da grenkih solz kesanja bi ne točil?
Da gore bi težav brhko preskočil?Prijatelj dragi! Tega ti ne voščim!
Težave vodijo nas do svoboščin,
trpljenje plemeniti nam srce,
kesanje zbrise grehov nam dolge!In vsaka bolečina naredi,
da smo bolj slični Božji materi,
nam da tolažbo njenega smehljaja,
svetal preblisk, ki da občutek raja.Zato ti v novem letu le želim,
da v srcu oživiš svetel spomin,
na tiste izkušnje svojega življenja,
ko križ postal ti cilj je hrepenenja.Z ljubeznijo sprejemaj vse bridkosti,
ki spremenile bodo se v sladkosti.Ko vzpon na goro se nam zdi pretežki,
da moč ljubezni eliksir nebeški.Kar si in kar imaš, si vse prejel.
Daruj to bližnjemu in boš dojel,
da vse, kar revežem porazdelimo,
poveča stokratno nam imovino.Ne boj se! Saj bedi nad tabo Mati,
pomaga ti program izpolnjevat.
Pa dobrih še prijateljev dobiš,
da z njimi radost, boli, vse deliš.In betlehemske dete bo morda
prek tebe našlo bližnjico v srca.
V rokah boš Jezusovih zlati ključ
v temi sveta, kot Kristus, svetla luč!Dejanja, misli, želje vsega leta
krepi navdih naj Božjega deteta,
bo ono spremljalo te vsepovsod,
nekoč bo mirna v večnost tvoja pot!Tedaj te sprejme sam Bog častiljiv,
odprl bo tvojih dobrih del arhiv:
za vsako delo, žrtev, za vsak križ
veselje večno, venec zlat dobiš!

Ob stoletnici Gabrijela Stupice

Letos bo minilo 100 let od rojstva slikarja Gabrijela Stupice. V ljubljanski Moderni galeriji bodo ob tem pripravili retrospektivno razstavo, posvečeno umetniku.

Kot je za STA povedala kustosinja Martina Vovk, ponuja obletnica primerno priložnost za zaokrožen pregled in predstavitev njegovega opusa. Četudi je Gabrijel Stupica že za časa življenja kot eden od najbolj priznanih umetnikov v slovenskem

in nekdanjem jugoslovanskem prostoru veliko razstavljal, njegov opus še ni doživel celovite in zaokrožene študijske predstavitve v nacionalni muzejski ustanovi, kar je cilj razstave, ki jo pripravljajo, je pojasnila Vovkova. Razstava, ki so jo odprli konec lanskega leta, je po njenih besedah zastavljena kot sistematična in izčrpna predstavitev umetnikovega slikarskega dela. Organizirana je kronološko in po tematskih sklopih, zastopa

ni pa so tudi različni načini pristopa k slikarskemu mediju, ki jih je Stupica izmojstril do vrhunske stopnje - slikarstvo, grafika, risba na papir.

Razstava po besedah Vovkove pomeni tudi priložnost za novo kritično oceno in interpretacijo deleža Stupičevega slikarstva ter njegovega mesta med velikani slovenske moderne umetnosti. Spremlja jo katalog, v katerega so študije prispevali priznani pisci.

Kdor v me veruje,
vekomaj živi!

Prijateljem in znancem sporočamo, da je dne 21. decembra v Moronu, v starosti 77 let, umrla gospa

Aleksandra Majhen por. Žebre

Žalujoci:

hčeri: **Alenka** in mož **Daniel**
Irena in mož **Gustavo**Vnuki: **Santiago, Mateo, Luka, Luciana** in **Valentin**
brat: **Ivo** z ženo **Tončko**
in ostalo sorodstvo.

Argentina in Slovenija v letu 2012